

[Gudiksen.]

stærk forøgelse af reservefondene, hvilket viser, at selskaberne er så selvregulerende, at der ikke er nogen risiko ved at give los.

Der er en ting, der har forundret mig i de sidste år, det er, at aktieselskabsloven ude i den almindelige befolkning ikke altid betragtes som et absolut gode. Det er efter min mening forkert, thi en sund aktieselskabslovgivning er initiativgivende. Aktieselskabsformen giver os mulighed for her i landet at fremme initiativet; vi kan gennemføre ting, som vi ellers ikke kunne gennemføre. Jeg mener også, at taget som helhed — jeg vil indrømme, at der kan være undtagelser —, men taget som helhed har det vist sig, at aktieselskabsformen her i landet er blevet benyttet på en forsvarelig måde. Den gavner vor eksport, den gavner arbejderne og den gavner de folk, som har initiativ til at sætte noget i gang. Aktieselskabsformen har i Danmark efter min formening vist sig at være en udmærket form.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale, at loven forlænges for et år, idet også jeg går ud fra, at det er en afviklingslov.

Steffensen: Når jeg ønsker at stemme imod dette lovforslag, er det egentlig ud fra den samme begrundelse, som jeg anlagde, da vi forleden behandlede prisloven. Når vi skal have den slags love, er det efter min mening udtryk for, at der er visse andre ting, der trænger til revision. Der er ingen tvivl om, at der er stor fortjeneste i mange virksomheder, men når ellers konkurrencen får lov til at sætte ind, er disse fortjenester gavnlige for hele produktionen. Men her synes det, som om man glemmer at skelne mellem to former for fortjeneste. Den ene er, at fortjenesten skyldes en produktionsforøgelse, og der sker sikkert ikke stort ved, i alt fald ingen uret ved, at de, der skaber den store produktion, også får en tilsvarende fortjeneste; når der er fri adgang til erhverv, vil konkurrencens lov sætte ind, og der sker ingen udbytning af forbrugerne ad den vej. Men så har vi den anden form, nemlig at det store udbytte, som det er denne lovs formål at begrænse, skyldes afspærringer samt forskellige former for monopoldannelse, og her tror jeg slet ikke at loven kommer til at virke efter sin hensigt. Det vil utvivlsomt nok være muligt at sikre sig store fortjenester, selvom denne lov gælder. Jeg er tilhænger af, at vi skal sætte ind overfor den såkaldte falske prisdannelse, overfor monopoldannelse

under enhver form, og jeg tror ikke, at denne lov vil komme til at virke effektivt. Det er efter min mening i den forkerte ende, man tager fat. De uforholdsmæssigt store fortjenester skyldes afspærringen, og derfor må man prøve at fjerne denne, så konkurrencen igen kan komme i gang. Så vil stor fortjeneste i en virksomhed simpelt hen betyde større produktion, eller at andre virksomheder sætter ind, så der bliver konkurrence igen. Det er her jeg mener der skal sættes ind. Man kan sige, at love som denne er nødvendige, men de løser efter min mening ikke problemet, de fører til en fortsat opretholdelse af restriktionerne, og det er årsagen til, at jeg vil gå imod dem. Vi er klar over, at der indhøstes store fortjenester, og at disse fortjenester kan trænge til at blive begrænset, men de begrænses ikke ad denne vej, de begrænses kun ved, at vi lader konkurrencen sætte ind. Jeg ønsker at være med til at fremme produktionen, men det sker ikke ved at indføre flere restriktioner.

Chr. Nielsen: Egentlig havde jeg slet ikke tænkt mig at sige noget i dag, for jeg finder, at det foreliggende lovforslag er så inderlig ligeegyldigt og overflødig, at det slet ikke er værd at ofre ord på, og jeg vil i hvert fald ikke medvirke til gennemførelse af det.

Men der var en enkelt bemærkning i det ærede medlem hr. Villemoes tale, som jeg synes det kunne være udmærket at få en nærmere redegørelse for. Efter en lang tale, der for mig syntes at vise, at det var en meget dårlig sag, der skulle forsvares, bemærkede det ærede medlem, at aktieselskaberne herhjemme i gennemsnit havde udbetalt mindre end 4 pct. i udbytte. Her er det, jeg gerne vil spørge det ærede medlem, hvorledes han har gjort det regnestykke op, for ved hjælp af det materiale, som er tilgængeligt, kan man i hvert fald konstatere, at samtlige selskaber herhjemme med over 1 mill. kr. i aktiekapital med en enkelt undtagelse har udbetalt fra 6½ pct. og opefter, helt op til 50 pct., som Løvengreens garverier flot udbetalte sidste år. Med disse tal for de allerstørste selskaber er det ganske givet, at det er misvisende og ikke hører nogen steder hjemme, når man hævder, at det gennemsnitlige udbytte skulle ligge under 4 pct.

Ministeren for handel, industri og søfart (Bytter): Jeg vil gerne takke for den gennemgående velvillige modtagelse af lov-